

สรุปส่งออกไทยไปรัสเซียช่วง 2 เดือนแรก ปี 2563

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนกุมภาพันธ์ 2563 มีมูลค่า 73.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ลดลงร้อยละ 13.86 ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมสองเดือนแรกของปีมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 156.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 7.72 โดยได้รับผลกระทบมาจากผู้บริโภครู้สึกเกิดความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความผันผวนของหลายปัจจัย รวมทั้งการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 และค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนกุมภาพันธ์ 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	21.7	-38.63	29.47
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	8.2	56.58	11.21
3	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	4.5	45.13	6.06
4	อัญมณีและเครื่องประดับ	4.4	63.33	6.00
5	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	3.9	-18.80	5.36
6	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	3.1	-34.66	4.25
7	เม็ดพลาสติก	1.9	-12.00	2.55
8	ข้าว	1.4	-4.23	1.95
9	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	1.3	5.59	1.79
10	ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1.2	28.18	1.68
	รวม 10 อันดับแรก	38.7	-15.97	70.33
	อื่นๆ	27.8	-8.40	29.67
	รวม	73.5	-13.86	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนร้อยละ 70.33 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของไทย เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่าหดตัวอย่างรุนแรงต่อเนื่อง ด้วยมูลค่าเพียง 21.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในมูลค่าจำนวนนี้ส่วนใหญ่มาจากรถยนต์นั่ง 12.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์คิดเป็นมูลค่า 7.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่เหลืออีก 1.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็นรถจักรยานยนต์ นอกจากนี้หมวดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ภายใต้หมวด **เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ** ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันด้วยในอัตราร้อยละ -62.22 แต่ **ผลิตภัณฑ์ยาง** ที่ส่วนใหญ่เป็นยางยานพาหนะ ยังสามารถขยายตัวได้ดีเติบโตร้อยละ 56.58

5 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 มีอัตราการขยายตัวในแดนลบ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า **สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ** กลับมาเติบโตได้ดีอีกครั้งนับตั้งแต่ต้นปีหลังจากที่ขยายตัวติดลบติดต่อกันมานาน ส่วน **สินค้าเครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** เป็นหมวดสินค้าที่ค่อนข้างขยายตัววงที่ไม่อ่อนไหวไปกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

นอกจากนั้น หมวดสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะ **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป** ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องมาหลายเดือน ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าสับปะรดกระป๋องเป็นอันดับหนึ่งในตลาดรัสเซียมาโดยตลอด จากการสอบถามกับผู้ส่งออกรายใหญ่พบว่ามีปัญหาเรื่องผลผลิตสับปะรดที่เป็นวัตถุดิบภายในประเทศขาดแคลนและประสบปัญหาภูมิอากาศที่ไม่ปกติทำให้คุณภาพผลผลิตต่ำลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อเงินไปจนถึงกลางปี 2563 ขณะเดียวกันประเทศคู่แข่งอย่างอินโดนีเซียก็ใช้นโยบายการตลาดเชิงรุกมากขึ้น

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ในช่วง 2 เดือนแรก ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม, ทุเรียน, ฝรั่ง)	11.2	4.27	7.45
2	สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	16.0	-5.08	10.18
3	สินค้าอุตสาหกรรม	128.3	-8.45	81.84
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.8	-51.87	0.53
	รวม	156.8	-7.72	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซีย จะพบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งจากทั้งหมดกว่าร้อยละ 81 โดยมีหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (สัดส่วนร้อยละ 29) ตามมาด้วย ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 11.21) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 6.06) อัญมณีและเครื่องประดับ (ร้อยละ 6) และ กลุ่มถัดมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** สัดส่วนรวมร้อยละ 10.18 ที่มีสินค้าผลไม้กระป๋องและแปรรูปเป็นตัวนำ (ร้อยละ 5.36) รองลงมาได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.61) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 7.45 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากลีกรวม (ร้อยละ 6.50) แบ่งย่อยออกเป็นข้าว (ร้อยละ 1.95) ผลไม้สดแช่เย็น/แช่แข็ง/แห้ง และยางพารา (ร้อยละ 1.68 และ 1.67 ตามลำดับ) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 0.95)

จากมูลค่าการส่งออกโดยรวม จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักที่มีมูลค่าสูงที่สุดกว่า 52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดกว่าร้อยละ 33.25 จากข้อมูลสถิติของ World Trade Atlas พบว่าปัจจุบันไม่มีการนำเข้ารถยนต์นั่งประเภทเครื่องยนต์ดีเซลขนาดระหว่าง 1,500-2,500 ซีซี จากไทยต่อเนื่องจากปีที่ผ่าน ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการตลาดของบริษัทแม่เจ้าของแบรนด์ในต่างประเทศเป็นสำคัญว่าจะนำเข้าจากแหล่งผลิตใดของโลกหรือเลือกที่จะเปิดสายการผลิตเองในประเทศเป้าหมาย กอปรกับการเติบโตของการซื้อรถใหม่ในตลาดรัสเซียโดยรวมชะลอตัวลง

ผลิตภัณฑ์ยาง ร้อยละ 80 ของทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่างๆ รองลงมาเป็นยางยานอเนกประสงค์และยางมือยางที่มีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 4.4 และร้อยละ 3.8 เป็นยางวัลแคนไนซ์ อย่างไรก็ตามจากข้อมูลสถิติของ World Trade Atlas พบว่าในช่วงเดือนแรกของปีนี้ พบว่าสินค้ายางรถยนต์จากจีนที่ครองตลาดส่วนใหญ่สามารถช่วงชิง

ส่วนแบ่งการตลาดได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่นำเข้าจากไทยก็ปรับตัวดีขึ้นแต่มาเลเซียเติบโตได้ดีกว่าอย่างชัดเจน แต่หากนับเฉพาะหมวดยางสำหรับรถบัสและรถบรรทุกของไทยยังคงมีส่วนแบ่งสูงสุดที่เหนือกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

อัญมณีและเครื่องประดับ สินค้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องประดับทำด้วยเงิน สินค้าหมวดนี้เคยขยายตัวขึ้นเป็นที่น่าพอใจมาตลอดในช่วงสองปีที่ผ่านมาหลังภาวะเศรษฐกิจถดถอย จนมาเริ่มสะดุดเอาในเดือนกันยายนและตุลาคม 2561 เป็นต้นมา แต่ด้วยค่าเงินบาทที่แข็งตัวอย่างต่อเนื่องบวกกับกำลังซื้อที่ปรับตัวลดลงจนทำให้ร้านค้าต้องปิดตัวลงหลายราย ขณะที่ผู้บริโภคก็ต้องปรับตัวโดยการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยเฉพาะกับสินค้าฟุ่มเฟือยมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามจากฐานการส่งออกที่หดตัวไปมากแล้วคาดว่าปีนี้จะสามารถกลับมาเติบโตในแดนบวกได้อีกครั้งหากปัญหาโรคระบาด COVID-19 ไม่อยู่นานเกินไป

เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว แม้จะยังมีสัดส่วนการส่งออกไม่มากแต่สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในทุกสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ จนสามารถขึ้นมาอยู่ใน 10 อันดับแรก

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ช่วง 2 เดือนแรก ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	52.1	-26.61	33.25
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	15.9	34.47	10.16
3	อัญมณีและเครื่องประดับ	10.1	106.99	6.43
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	7.1	21.16	4.52
5	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	6.4	-26.11	4.10
6	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	5.9	-15.70	3.74
7	เม็ดพลาสติก	4.2	9.15	2.70
8	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	4.2	143.87	2.70
9	ยางพารา	3.3	88.77	2.08
10	ข้าว	2.8	-33.71	1.81
	รวม 10 อันดับแรก	112.1	-7.26	71.50
	อื่นๆ	44.7	-8.85	28.50
	รวม	156.8	-7.72	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

คาดการณ์การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซีย

จากการพยากรณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2563 ธนาคารโลกคาดว่าเศรษฐกิจรัสเซียจะเติบโตได้ร้อยละ 1.6 และ 1.8 ในปีถัดไป แต่ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Multilateral Development Bank: MDB) มีความเห็นว่าควรปรับลดคาดการณ์เศรษฐกิจของรัสเซียในปี 2563 ลงอีกร้อยละ 0.1 เหลือร้อยละ 1.5

ในปี พ.ศ. 2563 คาดว่าการส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียยังคงมีความผันผวนและคาดการณ์ได้ยาก เนื่องจากมูลค่าสินค้าส่วนใหญ่คือรถยนต์และรถปิกอัพที่ประกอบในประเทศไทยที่จะต้องเผชิญกับความต้องการรถใหม่ใน

ตลาดที่อ่อนตัวลงจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง อีกทั้งนโยบายของบริษัทแม่ในประเทศญี่ปุ่นที่จะตัดสินใจปรับเปลี่ยนฐานการผลิตฐานรถยนต์บางรุ่นจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือไม่

สินค้าผลไม้กระป๋อง โดยเฉพาะสับปะรดกระป๋องที่เคยสร้างมูลค่าการส่งออกให้ไทยอย่างโดดเด่น ก็ประสบปัญหาวัตถุดิบขาดแคลนและคุณภาพต่ำจากสภาวะอากาศที่ไม่ดีต่อการเพาะปลูกต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาจนถึงปีใหม่นี้ด้วย นอกจากนี้ยังขาดแคลนมะพร้าวที่เป็นวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์หลายชนิด

โดยสรุปแล้วสถานการณ์การส่งออกของไทยไปยังรัสเซียในปี พ.ศ. 2563 ยังไม่สดใสนักเนื่องจากปัจจัยลบต่าง ๆ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่อาจจะยังได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วโลกทำให้ความต้องการใช้พลังงานลดลง ซึ่งรัสเซียเป็นประเทศที่พึ่งพารายได้หลักจากการส่งออกน้ำมัน แก๊สธรรมชาติ และถ่านหิน อีกทั้งยังมีผลให้ค่าเงินรูเบิลอ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้สินค้าผัก/ผลไม้/ดอกไม้สดที่ต้องพึ่งการขนส่งทางอากาศก็ได้รับผลกระทบจากการงดทำการบินของสายการบินทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม การส่งออกของไทยไปรัสเซีย ควรเน้นสินค้าระดับคุณภาพและราคาปานกลางเพราะประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ไม่มากนักและมีนิสัยเสียดสีสินค้าราคาสูงมาตลอดหลังจากเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยเมื่อ 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับสินค้าระดับพรีเมียมก็มีความต้องการตามเดิมไม่ได้รับผลกระทบไปด้วยแต่ก็มีปัญหาที่มีจำนวนผู้บริโภคในกลุ่มนี้ไม่มากนักและมักจำกัดอยู่ในเมืองใหญ่เท่านั้น